

14.2. Irányválasztás tanulása Y-labirintusban

14. fejezet - Viselkedési és tanulási vizsgálatok

[Vissza](#)[Előre](#)

14.2. Irányválasztás tanulása Y-labirintusban

Az állatok általában, így a patkány is, viszonylag gyorsan és hatékonyan képesek az irányváltások megtanulására. A rágcsálók többsége ehhez többnyire a *felszín textúráját* veszi figyelembe és főleg az éles sarkok, kiugró pontok alapján tájékozódik (un. *tigmotaktikus* tájékozódás). Az Y-labirintus a tájékozódás és iránytanulás vizsgálatára alkalmas egyszerű berendezés.

A vizsgálat menete: A labirintus 3 egyenlő hosszúságú szárból áll (14.3. ábra), mindegyik végén itató van. A *szomjaztatott patkányt* a labirintus közepére tesszük és 2 percig hagyjuk, hogy a terepet felderítse. Ennek eltelte után megvárjuk, amíg az egyik szárba befut, és a szárat az odakészített lemezzel lezárjuk. Ezután valamelyik, előre kiválasztott irányba eső szár itatójába egy csepp cukros vizet teszünk, majd a patkány útját felszabadítjuk. Ha bármelyik szárba befutott, azt lezárjuk, és most ismét az előre tervezett irányba eső szárat töltjük fel, majd felszabadítjuk az állat útját. Ne felejtjük el előtte *az el nem fogyasztott vizet kitörölni!* A fentieket addig ismételjük, amíg a patkány biztosan meg nem tanulja az irányt. Ezután fordítunk az irányválasztáson (azaz ha eddig jobb volt, akkor most bal legyen, és fordítva) és újból végezzük el a kísérletet.

14.3. ábra. Egyenlő karhosszúságú Y labirintus

A megfigyelések értékelése: Mérjük meg az egyes futások idejét, jegyezzük fel, hogy melyik szárat választotta a patkány. Figyeljük meg, hogy futása folyamatos-e, ha nem, azt is jegyezzük fel, hol áll meg a legtöbbször és mennyi időre. A sikeres tanulás mérőszáma a stabilis irányválasztáshoz szükséges próbák száma.

[Vissza](#)

14. fejezet - Viselkedési és tanulási vizsgálatok

[Fel](#)[Főoldal](#)[Előre](#)

14.3. Az operáns feltételes reflex kiépítése patkányban